

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Výtisk č.: 5

KOLEGIUM MINISTERSTVA VNITRA

K bodu: Porada vedoucích bezpečnostních orgánů
socialistických zemí.

Ve dnech 20.-23.května 1960
se konala v Praze porada vedou-
cích bezpečnostních orgánů so-
cialistických zemí. Podává se
správa o průběhu jednání a úko-
lech, které z porady vyplynuly.

O b s a h:

- 1) Návrh usnesení.
- 2) Zpráva.

Předkládá:

Náčelník vnitřní správy MV
pplk.dr.Karel K o m á r e k

Provede:

s.Klíma
s.Miller
s.Matoušek
s. Smlšek
s.Komárek

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

N á v r h u s e s e n í

16. schůze kolegia MV ze dne 9. června 1960.

K bodu: Porada vedoucích bezpečnostních orgánů socialistických zemí.

U s e s e n o s t: Kolegium MV ukládá náčelníku zahraničního oddělení vnitřní správy MV sledovat a zajišťovat provedení úkolů, vyplývajících z porady vedoucích bezpečnostních orgánů socialistických zemí, zejména

- a) Varšavské radiokontrozvědné centrum, návrh na zrušení;
- b) SSSR - uskutečnit dvoustranné jednání na základě pozvání sovětské strany;
 - zesílit styky našich specialistů po linii operativní techniky. Ročně se vzájemně informovat o výkumných plánech, rozdělit si úkoly podle vědeckotechnických možností;
- c) Polsko - uskutečnit ve Varšavě pracovní schůzku náčelníků rozvědky a kontrarozvědky /červen/,
 - uskutečnit v Berlíně pracovní schůzku zástupců NDR, Polska a ČSR k otázce boje proti Gehlenově rozvědkě,
 - na úseku operativní techniky pozvat do ČSR polského zástupce /červen/,
 - organizovat výměnu zkušeností o otevírání sámků;

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

46

- 2 -

d) Albánie - uzavřít dvoustranný protokol o spolupráci mezi albánskou a čs. bezpečností,

uskutečnit přímé šifrové spojení radiem;

~~Rumunsko~~ - pozvat ke konzultaci 1 albánského specialistu po linii operativní techniky;

e) *Rumunsko* - pozvat ke konzultaci 2 rumunské inženýry-operativní technika;

f) Vietnam - poskytnout pistole nacistické výroby (z doby okupace) 300-500 kusů;

uskutečnit spojení přes šifrantů na čs. velvyslanectví v Hanoi;

g) Korea - provést verbovku studentů z jižní Koreje, kteří studují ve Vídni a západním Německu,

předat zkušenosti po linii rozvědky, kontrarozvědky a ochrany vládních činitelů (spínáno na poradě),

uskutečnit zlepšení spojení přes šifranty na našich velvyslanectvích;

h) Bulharsko - uzavřít dvoustranný protokol o spolupráci mezi bulharskou a čs. bezpečností,

uskutečnit ve spolupráci s bulharskými soudruhy rozpracování Bulharů žijících na našem území,

poskytnout pomoc bulharské bezpečnosti v operativní technice (již se sčásti provádí);

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

67

- 3 -

ch) Maďarsko - předat vzájemně nové zkušenosti na úseku operativní techniky (pozdání do Budapešti v červnu);

i) Mongolsko - předat zkušenosti po linii rozvědky, kontrarozvědky, ekonomické rozvědky, ochrany vládních činitelů a perustrace korespondence (splněno na poradě),

uskutečnit přímé spojení přes pracovníka vyslanectví MLR v Praze;

j) NDR - uskutečnit trojstranné jednání v Berlíně mezi zástupci NDR, Polska a ČSR

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

48

Z p r á v a.

Politické byro ÚV KSČ souhlasilo dne 23. února 1960 s konáním porady vedoucích bezpečnostních orgánů socialistických zemí koncem března 1960 v Praze.

Po vzájemných konzultacích byla porada svolána a konala se ve dnech 20.-23. května 1960 v Praze.

Porady se zúčastnily všechny pozvané země až na Čínskou lidovou republiku, která své zamítavé stanovisko sdělila diplomatickou cestou.

Porada měla přísně tajný ráz. Hlavní jednání probíhalo společně ve dnech 20. a 21. května. V dalších dnech se uskutečnilo vzájemné dvoustranné jednání mezi jednotlivými delegacemi. (Sovětská delegace odcestovala 22. května a počítá s tím, že dvoustranné jednání uspořádá postupně s jednotlivými delegacemi v Moskvě.) Československá delegace uskutečnila dvoustranné jednání se všemi přítomnými delegacemi vyjma se sovětskou a německou, s níž bude uskutečněno v červnu trojstranné jednání za přítomnosti polské delegace v Berlíně.

Porady se zúčastnily následující delegace:

Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR v čele s předsedou s. SELEPINEM;

ministerstva vnitra Alánské lidové republiky v čele s ministrem Kadri Hazbiu;

ministerstva vnitra Bulharské lidové republiky v čele s ministrem s. Cankovem;

ministerstva vnitra CSR v čele s ministrem s. Barákem;

ministerstva vnitra Korojské lidové republiky v čele s náměstkem ministra vnitra s. Kim Čun Samem;

ministerstva vnitra Maďarské lidové republiky v čele s ministrem s. Biszku.

49

- 2 -

ministerstva veřejné bezpečnosti Mongolské lidové republiky v čele s ministrem s.Doržem;

ministerstva v státní bezpečnosti Německé demokratické republiky v čele s náměstkem ministra s.Waltrem,

ministerstva vnitra Polské lidové republiky v čele s ministrem s.Wichem;

ministerstva vnitra Rumunské lidové republiky v čele s ministrem s.Draghioim,

ministerstva bezpečnosti Vietnamské demokratické republiky v čele s ministrem s.Tran Quock Hoanem.

K jednání byl předložen tento program:

- 1) Sjednocení úsilí a koordinace činnosti rozvědek zemí socialistického tábora pro zajištění bezpečnosti těchto zemí.
- 2) Práce rozvědek zemí socialistického tábora k získávání vědecko-technické dokumentace.
- 3) Boj s podvratnou činností rozvědek USA, Anglie a jiných imperialistických států na území socialistického tábora.
- 4) Zdokonalení forem spolupráce bezpečnostních orgánů zemí socialistického tábora k sjednocení úsilí v práci proti hlavnímu protizákoní a v boji s reakčními emigrantskými středisky a jinými nepřátelskými organizacemi.

Na společné poradě vystoupili všichni vedoucí delegací. Po zahájení se o slovo přihlásil bulharský ministr vnitra s.Cankov a po něm se ujal slova s.Šelapin, předseda Výboru pro státní bezpečnost při Radě ministrů SSSR.

Vystoupení s.Šelapina shrnovalo současný stav boje proti hlavnímu nepříteli. V úvodu svého vystoupení hovořil s.Šelapin o mezinárodním poměru sil a o úloze pevného a jednotného tábora socialismu. K otázce pařížské konference uvedl, že se nepřítelům nepodaří svalit vinu za nezdary konference na Sovětský svaz. Nepřítel jde nyní po linii provokací. To znamená, že bychom měli

50

- 3 -

upustit od naší rozvědné práce. Je třeba pracovat lépe a ostratněji.

Nepřítel usiluje o vyvolání rozkolu mezi socialistickými zeměmi, pídí se po informacích a zasetých základech v našich zemích, útočí proti komunistickým stranám ve vlastních zemích, pokouší se zadusit boj koloniálních národů a narušit vznik a upevnění přátelských vztahů mezi neutrálními a socialistickými státy.

S. Selepin pak podrobněji hovořil o plánech nápadních, především amerických imperialistů, kteří svým rozvědkám v rámci NATO kupř. vytýčili 10letou perspektivu. Upozornil na sílící činnost izraelské rozvědky (Vědeň-centrum, Varšava-residentura). Nepřátelé využívají k šíření desinformačních zpráv neutrální státy. Desinformační zprávami se pokoušejí vyvolat rozkol mezi SSSR a Čínou.

Metoda provokací je široce uplatňována. Jak pracuje nepřítel proti SSSR? Zajímá se o hospodářskou spolupráci, jde po linii Vatikánu, využívá Jugoslávce, sřizuje legální kanály pomocí studentů, delegací a turistů, používá metody podstavování agentů přes příslušníky socialistických zemí, kteří jezdí do SSSR na studie nebo podobně, diplomati provádějí vizuální rozvědku a pomocí speciálních přístrojů zjišťují dislokaci vojenských zařízení, pozornost věnují ideologické diverzi.

Sovětská bezpečnostní služba reaguje na měnící se formy nepřátelské činnosti tím, že mění taktiku boje. Provedli organizační úpravy. Snížili stavy, znovu se vrátili k otázce ochrany státu jeho tajemství. Soustřeďují se na ochranu skutečně závažných věcí, nerozptylují síly, zvyšují bdělost a účast pracujících. Kupř. při kontrole styků, turistů a poč. Snaží se agenturně-operativními opatřeními zesílit u nepřátel nedůvěru k antisovětsky naladěným lidem. Hledají nové formy práce. (Vědeňský festival mládeže. Speciální skupiny samy vyhledávaly styk s nepřáteli, aby je tím zaměstnali a nedaly jim možnost působit na mládež a v pravou chvíli přešly do protiútoků.)

57

- 4 -

Soudruh Šalopin oznámil, že sovětská bezpečnost je připravena ve styku s bratrskými bezpečnostními službami

- 1) zesílit konsultační činnost,
- 2) nadále školit kádry,
- 3) rozšířit výměnu informací a přistoupit i k provádění společných operativních akcí.

Za vážnou slabinu označil malou koordinaci (dublujeme, riskujeme, neracionálně postupujeme, verbujeme stejné agenty atd.).

Úkol je zesílit koordinaci jako prvý předpoklad zesíleného nástupu proti nepříteli. Je třeba docílit toho, aby v našich rukou byla iniciativa.

Co potřebujeme? Tajné vojenské informace USA, NATO, SEATO, CENTO; šířit desinformační zprávy v nepřátelském táboře, podporovat a prohlubovat rozpory mezi USA a kapitalistickými státy, ovlivňovat zde veřejné mínění, plánovat kompromitace ve vládních kruzích; vzájemně se informovat o formách a metodách práce protivníka.

Jednotlivé úkoly boje rozvědky:

1) USA.

V SSSR úřadvali reorganizaci v rozvědě. Cíl je proniknout agenturně do USA. Úkol pro všechny. Zvýšit počet i kvalitu spolupracovníků.

2) NSR

Aktivně proti bonnské politice. Odhalovat plány proti socialistickým zemím. Kompromitovat předáky, vyvolávat rozpory.

3) NATO

Zjišťovat, co plánuje. Proniknout agenturně do orgánů NATO.

52

- 5 -

4) Latinská Amerika a Afrika

Agenturně pracovat proti americkému vlivu, využívat antiame-
rické nálady, rozpory mezi imperialistickými státy, získávat
sympatie na stranu socialistického tábora.

5) Vatikán

Odhalovat jeho kanály, využívat jich; podle možností pronikat
do vatikánské sítě.

6) Vědecko-technická rozvědka

Hlavní zájem o protiraketovou obranu a o přípravu bakteriolo-
gické války.

7) Emigrantská centra

Ostře proti emigraci (nakpory, kompromitace, vývod domů, v US
vyvolat nedůvěru k emigraci), lépe využívat krajany.

Úkoly kontrarozvědky.

- 1) Verbovky rozvědčíků, kteří u nás pracují pod legálním příkry-
tím, podstat na verbovku, kanály atd.,
- 2) Zvýšit ochranu materiálů RVHP,
- 3) Zvýšit pozornost na železniční dopravě,
- 4) Zesílit koordinaci v boji proti izraelské rozvědce.

Úkoly operativní techniky.

Zesílit styky našich specialistů. Ročně se vzájemně informo-
vat o výzkumných plánech, rozdělit si úkoly podle vědecko-tech-
nických možností.

- 6 -

Varšavské radiokontrašpionážní centrum

Nezáleží na současném rozvoji nepřátelské techniky užitečné. Uvážit jeho zrušení.

Bude třeba i pro naši práci vytýčovat delší perspektivní plány. Bude třeba se na několik let dopředu zaměřit kupř. na Jižní Ameriku, Afriku a podobně.

Pokud jde o formy spolupráce, doporučuje se zesílit dvoustranné styky a dávat jim konkrétnější náplň. S. Šulepin vyjádřil přesvědčení, že už samo sesvání porady povede k větší koordinaci a že nyní bude nejvíce záležet na dvoustranných jednáních, která, pokud jde o sovětskou delegaci, doporučují uskutečnit v Moskvě.

Vystoupení dalších představitelů přispěla k vzájemné informaci a shodně poukazovala na nutnost zesílení koordinace. Nejdale šla v tomto směru maďarská delegace, která navrhovala centrální evidenci agentury i centralizaci operativně-technického výzkumu. Její návrh nebyl podporován dalšími delegacemi. Porada se sjednotila na nutnosti zesílit v současné etapě dvoustranné, popřípadě vícestranné styky a získávat tím potřebné zkušenosti.

Bulharští soudruzi doporučovali, aby zesílila přímo konkrétní společná práce kupř. mezi cizinci, kteří jezdí do Bulharska k moři, při veletrzích, festivalech a podobně.

Polští soudruzi požadovali kritické hodnocení vyměňovaných informací. Rumunští soudruzi uvedli, že mají stísněnou situaci v NSR, kde jim zradila rezidentura.

Představitelé asijských zemí hovořili o svých zkušenostech a o nutnosti využívat poznatků evropských zemí.

Všichni představitelé vítali uspořádání porady v Praze a většinou doporučovali, aby se podobné porady konaly i v budoucnu a pokud možno pravidelně.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 7 -

Plenární jednání nepřijalo žádnou rezoluci; doporučilo, aby zúčastněné státy daly pokyn svým zástupcům ve Varšavském radio-kontrarozvědném centru zhodnotit dosavadní činnost a navrhnout zrušení tohoto centra a usneslo, že budou následovat dvoustranné, po případě vícestranné jednání.

Plenární zasedání zahájil, řídil a zakončil vedoucí čs. delegace.

Na poradě se projevila názorová jednotka a vše zaměřit koordinaci a společný nástup proti nepříteli, zejména pokud jde o agenturní proniknutí do USA.

Československá delegace připravila pro účastníky porady výstavku operativní techniky, která byla dobře přijata a nejvíce znamenala pro účastníky z Asie.

Dvoustranné jednání čs. delegace.

1) S polskou delegací dne 21.5.1960.

Jednání proběhlo v soudružském ovzduší a svědčilo o snaze polských soudruhů upevňovat dobré vztahy. Jednalo se hlavně o otázkách boje proti NSR, Vatikánu, Jugoslávské rozvědce, Izrael (problém je malá znalost metod jejich práce, ačkoli je v Polsku živý problém sionismus, nemohou dopadnout izraelského špióna). Polští soudruzi vypověděli izraelského, jugoslávského a japonského diplomata, což našlo bez reciproční ověry.

Mezi polskou a československou bezpečností byl již v dubnu 1958 podepsán protokol o spolupráci. Při jednání byla provedena kontrola protokolu.

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 dle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 412/2005 Sb.

- 8 -

Dohodnuto bylo:

- 1) Konat ve Varšavě pracovní schůzku náčelníků rozvědky a kontrarozvědky (červen).
- 2) V Berlíně uskutečnit pracovní schůzku zástupců NDR, Polska a ČSR k otázce boje proti Gehlenově rozvědkě.
- 3) Na úseku operativní techniky pozvat do ČSR polského zástupce (červen).
- 4) Organizovat výměnu zkušeností o otvírání námků.

2) S albánskou delegací dne 21.5.1960.

Jednání bylo vedeno v naprosté shodě. Soustředilo se k uzavření dvoustranného protokolu v otázkách spolupráce. Bylo dohodnuto, že albánská delegace si vezme s sebou text protokolu, který ještě před podpisem projedná s ÚV Albánské strany práce.

Albánská delegace žádala o pomoc naší rozvědky v Řecku, kde v současné době následkem zrady albánské agentury nastaly těžkosti. Naproti tomu bylo albánskými soudruhy ukázáno na jejich možnosti v Itálii a případnou pomoc naší bez očnosti.

Dále bylo poukázáno na nebezpečnou práci Jugoslávské rozvědky v Albánii, které se v poslední době daří čelit otevřeným sledováním.

Dohodnuto bylo:

- 1) Uskutečnit přímé šifrové spojení radiem.
- 2) Poskytnout pomoc albánské bezpečnosti v operativní technice; k tomu účelu vyslat k nám 1 specialistu k získání zkušeností.

56

- 9 -

3) S rumunskou delegací dne 22.5.1960.

Jednání probíhalo dosti vlažně. Rumunští představitelé zaujali odmítavé stanovisko k návrhu na uzavření protokolu o vzájemné spolupráci. Doporučili, aby se šlo po linii upevňování vzájemné důvěry, zesílení konkrétní spolupráce a výměny informací. Vedoucí rumunské delegace vyjádřil názor, že není v čem spolupracovat s asijskými zeměmi, s čímž jsme nesouhlasili. Rumunští představitelé projevili přání, aby do ČSR „mohli přijet dva technici studovat hlavně otázky odhalování odposlechu. Uskutěnila se ještě schůzka náčelníků rozvědky.

4) S vietnamskou delegací dne 23.5.1960.

Jednání proběhlo v srdečném prostředí. Vietnamská delegace poukázala na zvláštní těžkosti jejich práce v tropických podmínkách, jako např. spojení s agenturou a obtížné uplatnění techniky ve vlhkém prostředí.

Informace poskytnuté naší rozvědkou byly označeny za účelné.

Vietnamští soudruzi žádali o poskytnutí zbraní (pistolí) západoněmecké výroby pro jejich agenturu. Požadavku může být vyhověno - máme zbraně z doby okupace s německým osazením.

Dále měli vietnamští soudruzi zvláštní zájem o naši techniku. Bylo jim umožněno shlédnout výrobky operativní techniky, techniky veřejné bezpečnosti (kriminalistické museum) a techniky ochrany hranic na hlavní správě PS.

Naše delegace žádala o pomoc v rozvědné práci v Japonsku, zejména na úseku vědecko-technické rozvědky.

Bylo dohodnuto přímé spojení přes naše vyslanectví v Hanoi prostřednictvím šifrantů (bezpečnostní orgán).

- 10 -

5) S korejskou delegací dne 23.5.1960.

Jednání proběhlo v soudružském prostředí. Vedoucí korejské delegace ocenil dosavadní spolupráci, zejména pak naše informace k vídeňskému festivalu mládeže, kde Korejská lidově demokratická republika měla početnou delegaci mládeže.

Byla zjištěna dobrá příležitost k verbovací agentury z řad studentů z jižní Koreje, kteří studují ve Vídni a západním Německu. Tito studenti mohou být po návratu velmi použiti k práci proti Američanům.

Naši delegací bylo poukázáno na možnost pomoci korejskými soudruhy naší rozvědky v Japonsku.

Naproti tomu naše delegace byla požádána o informace o úmyslech nové vlády v jižní Koreji.

Bylo dohodnuto poskytnout korejské delegaci informace o zkušenostech po linii rozvědky a kontrarozvědky, o formách a metodách rozpracování cizinců a informace o způsobu zajišťování vládní ochrany.

Dále bylo dohodnuto zlepšit spojení prostřednictvím šifrantů na našich velvyslanectvích.

6) S bulharskou delegací dne 23.5.1960.

Jednání proběhlo v ovzáuší oboustranného tradičního porozumění. Bylo konstatováno, že dosavadní spolupráce se příznivě rozvíjí, avšak je možno dělat více. Bulharští soudruzi oceňují naši technickou pomoc. Bylo dočilena dohoda v otázce protokolu o spolupráci s tím, že bulharská delegace si prostuduje návrh textu ještě doma.

Dále bylo dohodnuto společné rozpracování Bulharů žijících na našem území (zajímá se o ně zvláště řecký vyslanec), společný postup proti emigrantským centrům a spolupráce proti nepřátelským centrům v Rakousku. Naše operativní technika dále pomůže

- 11 -

bulharským soudruhům. Náčelníkům rozvědky a kontrarozvědky obou stran bylo uloženo vypracovat společný plán a předložit jej ministrům.

7) S maďarskou delegací dne 23.5.1960.

Jednání proběhlo v soudružském ovzduší. Byla provedena kontrola protokolu o spolupráci uzavřená v prosinci 1958 mezi maďarskou a čs. bezpečností. Delegace dospěly k názoru, že spolupráce se úspěšně rozvíjí. Z maďarské strany dostává čs. bezpečnost poměrně nejvíce informací. Současně bylo konstatováno, že je nutno tuto spolupráci dále prohlubovat a zkvalitňovat. Bude třeba vypracovat konkrétní plány o společném postupu na úseku rozvědky i na úseku kontrarozvědné práce.

Dále bylo dohodnuto předat si navzájem zkušenosti v oboru operativní techniky a k tomu účelu, aby se sešli náčelníci operativní techniky obou zemí (v červnu).

8) S mongolskou delegací dne 23.5.1960.

Jednání proběhlo v srdečném prostředí a v naprostém souladu. Mongolští soudruzi žádali o předání našich zkušeností po všech hlavních liniích bezpečnostní práce. V průběhu návštěvy bylo jim vyhověno. Byly důkladně konzultovány otázky práce rozvědky, kontrarozvědky, ekonomické kontrarozvědky, ochrany vládních činitelů a cenzury. Mongolským soudruhům byly poskytnuty některé technické prostředky po linii Veřejné bezpečnosti (kriminalistika).

Bylo dohodnuto přímé spojení přes pracovníka vyslanectví Mongolské lidové republiky v Praze (bezpečnostní pracovník).